

PUOLANGAN KUNTA

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Puolangan kunnanvaltuustolle

Sisällys

1 TARKASTUSTOIMINTA JA ARVIOINTI	3
1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet	3
1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja työohjelma 2025	4
2 VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	5
3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	6
3.1 Talousarvion sitovuus ja tavoitteiden toteutuminen	6
3.2 Toiminnallisten tavoitteiden/talousarvion toteutuminen	8
3.2.1 Kuntastrategiasta johdettujen tavoitteet	8
3.2.2 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	11
3.2.3 Honkainfra Oy	13
4 KUNNAN SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	14
5 HENKILÖSTÖ	15
6 YHTEENVETO	16

1 TARKASTUSTOIMINTA JA ARVIOINTI

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kuntalain 89 §:n mukaan tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuusilmoituksen noudattamista.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Hallintosäännön 9. luvussa "ulkoinen valvonta" 65 §:ssä on määritelty tarkastuslautakunnan tehtävät:

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on:

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- 2) huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Esteellisyydet on huomioitu tarkastuslautakunnan arviointityössä.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja työohjelma 2025

Hallintosäännön 2 luvun 7 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on neljä jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja ja varsinaiset jäsenet voivat olla joko valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kunnanvaltuusto valitsi kokouksessaan 11.6.2025 § 30 toimikaudekseen tarkastuslautakunnan jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet:

varsinainen jäsen

Rajala Seppo, puheenjohtaja
Seppänen Juho, varapuheenjohtaja
Hurnasti Anna
Moilanen Mia

varajäsen

Väyrynen Heikki
Köngäs Martti
Ruonela Milla
Heikkilä Leena

Kunnanvaltuuston valitsemana tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Auditor Oy, vastuullisena tilin- tarkastajana JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

Tarkastuslautakunta hyväksyi vuoden 2025 työohjelman kokouksessaan 20.8.2025. Tarkastuslau- takunnan työohjelmaa toteutettiin arviointityössä seuraavasti:

Kokousaika	Arviointikohde	Kutsuttavat
22.8.2025	Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 2025–2028	
7.11.2025	Kunnan toiminnan ja talouden yleiskatsaus Tarkastuslautakunnan vuosityöohjelma 2025 Tilintarkastajan työohjelma vuodelle 2025 Sidonnaisuusilmoitukset	<i>Haastattelut:</i> Pormestari tilintarkastaja
11.12.2025	Työllisyyspalvelut ja kotoutuminen Sivistyslautakunnan alainen toiminta Vastine arviointikertomukseen Sidonnaisuusilmoitukset	<i>Haastattelut:</i> Hallintojohtaja Vs. sivistystoimenjohtaja/rehtori
6.2.2026	Tutustumiskäynti biotermiinaaliin Honkainfra Oy Sidonnaisuusilmoitukset	<i>Haastattelut:</i> Elinkeinopäällikkö
17.4.2026	Pormestarin yleiskuuleminen/ajankohtaiset asiat (talous ja tasapaino, konserniohjaus ja -valvonta, sisäinen valvonta ja riskienhallinta, henkilöstö, investoinnit) Tilinpäätöksen 2025 esittely ja toiminnallisten tavoitteiden läpikäynti suhteessa strategiaan/talous- arvioon Arviointikertomuksen valmistelun käynnistäminen	<i>Haastattelut:</i> Pormestari Pormestari
22.5.2026	Tilintarkastajan raportointi Tilintarkastuskertomuksen käsittely Arviointikertomuksen hyväksyminen	Tilintarkastaja Tilintarkastaja

Arvioinnin painopistealueina olivat strategiset tavoitteet, konserniohjaus ja sisäinen valvonta sekä riskienhallinta, sivistystoimiala sekä henkilöstö, investoinnit ja konserniyhtiöistä Honkainfra Oy. Arvioinnin tietolähteinä tarkastuslautakunta on käyttänyt vuoden 2025 talousarviota ja tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta, toimielinten pöytäkirjoja liitteineen, kirjallista kuulemisaineistoa sekä ohjeita ja sääntöjä.

2 VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Valtuusto käsitteli vuoden 2025 arviointikertomuksen kokouksessaan 27.5.2025 § 15 ja edellytti kunnanhallitukselta, että arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja suosituksista annetaan vastaukset syksyllä 2025 ennen talousarviokäsittelyä. Valtuusto merkitsi kunnanhallituksen antaman lausunnon toimenpiteistä tiedoksi kokouksessaan 20.10.2025 § 45.

Tarkastuslautakunnan huomiot, joihin kunnanhallitus on antanut vastineen, olivat arviointikertomuksessa seuraavat:

"Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiasta johdetut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat osittain. Tarkastuslautakunta toistaa ehdotuksensa tavoiteasetannan ja toteutumisen mittareiden kehittämistä vielä enemmän numeerisesti mitattavaan suuntaan. Osaan tavoitteista on asetettu mittari, mutta mittarin tavoitearvoa ei ole kaikilta osin määritetty. Toimenpiteiden tarkoituksena on lisätä toiminnan vaikuttavuutta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimintakertomuksessa ei ole annettu selkoa kulujen aiheutumisperusteista. Tarkastuslautakunta suosittelee antamaan selonteon olennaisten poikkeamien syistä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu riittävässä laajuudessa. Tarkastuslautakunta ehdottaa antamaan selonteon yleisellä tasolla siitä, miten tietojärjestelmien toimintahäiriöihin ja kyberturvallisuusriskeihin on varauduttu.

Tarkastuslautakunta on huolissaan sairauspoissaolojen määrän lisääntymisestä."

Kunnanhallituksen 14.10.2025 antamassa lausunnossa todetaan, että vuoden 2026 talousarvion valmistelussa kiinnitetään huomiota kuntastrategiasta johdettujen tavoitteiden numeerisen arvioinnin toteutumiseen sekä vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden mittaamiseen. Viesti- ja informaatioteknologiaan liittyvät riskit arvioidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Sivistystoimialan osalta ei arviointikertomuksessa ollut kommentoitavia havaintoja. Teknisen toimiala kiinnittää jatkossa huomiota tuotantolaitosten tehokkuuteen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tarkastuslautakunnan esiin nostamiin huomioihin on reagoitu. Sairauspoissaolojen kehityksen osalta vastineessa ei otettu kantaa.

3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

3.1 Talousarvion sitovuus ja tavoitteiden toteutuminen

TE-palveluiden tuottamisvastuu siirtyi valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. Kajaanin kaupunki toimii Kainuu-Koillismaan työllisyysalueen vastuukuntana.

Kunnan asukasmäärä laski 19 henkilöllä vuodesta 2024. Vuoden 2025 asukasmäärä oli 2.327 henkilöä. Työttömyysaste oli vuoden 2025 aikana keskimäärin 16,7 % (2024:18,7 %). Puolangalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 19 % joulukuun lopussa. Lukumäärällisesti työttömiä työnhakijoita oli 11 vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Työttömyysaste oli Kainuussa joulukuun lopussa 12,6 %, alueista kuudenneksi vähiten ja 0,4 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Koko maassa työttömyysaste oli 13,0 %, mikä on 1,0 prosenttiyksikköä vuoden takaista enemmän (Lähde: Elinvoimakeskus työllisyyskatsaus, Kainuu, joulukuu 2025).

Talousarvion sitovuus:

- *käyttötalousosa*; tulosalueittain netto=toimintakate,
- *investointiosa*; investointien pääkohdat (netto), kiinteistöjen hankinta ja myynti (brutto)
- *tuloslaskelmaosa*; talousarvion mukaisesti valtionosuudet, verotulot, korkotulot, muut rahoitustulot, korkomenot, muut rahoitusmenot ja satunnaiset erät (brutto)
- *rahoitusosa*, antolainasaamisten lisäys ja vähennys, pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys (brutto), lyhytaikaisten lainojen muutos (netto)

Käyttötalouden sitovat taloudelliset tavoitteet toteutuivat tulosalueittain (toimintakate) vuonna 2025 seuraavasti:

Käyttötalousosa	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Toteutuma %
Vaalit	-20 692	-10 122	-13 627	- 3 505	134,6
Tarkastustoiminta	-18 527	-18 600	-23 165	- 4 565	124,5
Hallinto- ja elinvoima-asiat	-1 700 628	-2 468 624	-2 760 125	- 291 501	111,8
Sivistystoimiala	-4 772 619	-4 662 398	-4 891 761	- 229 363	104,9
Tekninen toimiala	-1 066 383	-1 023 158	-767 417	255 741	75,0

Valtuusto päätti vuoden 2025 talousarviosta 18.12.2024 § 37. Toimintakatetta muutettiin hallinto- ja elinvoimatoimialalla työttömyysturvaetujen rahoittamiseksi 100.000 eurolla (KV 10.12.2025 § 56) ja toimintakatteeksi muodostui -2.760.125 euroa. Toimintakate ylittyi kaikilla muilla tulosalueilla paitsi teknisellä toimialalla. Toimintakate toteutui kokonaisuudessaan muutettua talousarviota 273.193 euroa heikompana.

Käyttötalouden toimintatuotot olivat 3,8 milj. euroa (109 %), missä merkittävin ylitys 0,4 milj. euroa kertyi myyntituottoihin. Toimintakulut olivat yhteensä 12,3 milj. euroa (2024:11,5 milj. euroa), joka ylitti talousarvion 90.800 eurolla (99 %). Huomattavin toimintamenojen ylitys toteutui muissa toimintakuluissa (487.000 euroa). Palveluiden ostot alittivat talousarvion 140.000 eurolla. Lisämääräraha 100.000 euroa myönnettiin avustuksiin.

Toimintakatteeksi muodostui -8,5 milj. euroa (2024: -7,6 milj. euroa). Toimintakate alitti muutetun talousarvion 0,27 milj. eurolla (tuloslaskelma). Merkittävin toimintakatteen vajeen kasvu vuoteen 2024 verrattuna toteutui hallinto- ja elinvoimatoimialalla 1,0 milj. euroa. Merkittävää kasvua selittää 1.1.2025 työllisyyspalveluiden siirtyminen kunnille. Palvelu tuli osaksi hallinto- ja elinvoimatoimialaa. Sivistystoimialan toimintakate ylitti talousarvion 229.000 eurolla ja toimintakatteen vaje kasvoi 119.000 eurolla vuodesta 2024. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista oli 31,2 % (2024: 34 %). Konsernijohto seuraa säännöllisesti yhtiöiden toimintaa ja talouden kehittymistä.

Tuloslaskelmaosan sitovat taloudelliset tavoitteet toteutuivat rahoituserittäin vuonna 2025 seuraavasti:

Tuloslaskelmaosa	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Toteuma %
Verotulot	5 275 566	5 156 000	5 383 135	-227 135	104,4
Valtionosuudet	3 778 959	4 476 305	4 756 595	-280 290	106,3
Korkotulot	50 857		7408		
Muut rahoitustulot	6 335	5 000	4 851	-149	97,0
Korkomenot	-111 895	-103 813	-56 181	-47 632	54,1
Muut rahoituskulut	-6 896	-6 000	-7 971	1 971	132,9

Verotulot toteutuivat suunniteltua paremmin ja verotulojen muutos vuoteen 2024 verrattuna oli 2 %. Vuoden 2025 talousarviossa verotuloiksi arvioitiin 5,16 milj. euroa. Verokertymä oli yhteensä 5,38 milj. euroa, josta kunnan tuloveron osuus on 3,4 milj. euroa, kiinteistöveron osuus 0,9 milj. euroa ja yhteisöverotuoton osuus 1,0 milj. euroa. Merkittävin poikkeama toteutui kunnan yhteisöveron osalta. Yhteisöverotuloja kertyi 118.000 euroa suunniteltua enemmän.

Puolangan kunnan tuloveroprosentti oli 8,9 %. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen 0,93, vakituisten asuntojen vero 0,55, muiden kuin vakituisten asuntojen vero 1,1 ja voimalaitosvero 3,1. Veroprosentit pidettiin vuoden 2024 tasossa.

Valtionosuuksia tilitettiin vuonna 2025 yhteensä 4,8 milj. euroa eli 1,0 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Valtionosuuskertymä toteutui 280.000 euroa talousarviot paremmin. Vuosikate kattoi poistot 148 %. Vuosikatetta kertyi asukasta kohden 701 euroa (2024:606).

Lainoja lyhennettiin 831.296 euroa. Rahavarat lisääntyivät vuoden 2025 aikana 1,5 milj. euroa ja rahavarat olivat 31.12.2025 yhteensä 3.322.088 euroa. Uutta lainaa ei nostettu ja lyhytaikainen joukkovelkakirjalaina maksettiin kokonaisuudessaan. Kassavarojen riittävyys 85 päivää on kaksinkertaistunut edellisestä vuodesta.

Rahoitusosa toteutui rahoituserittäin vuonna 2025 seuraavasti:

Rahoitusosa	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Toteuma %
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	2 000 000	0	2 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-831 296	-931 296	-831 296	-100 000	89,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 300 000	-300 000	-1 300 000	1 000 000	433,3
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					

Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta oli 0,8 milj. euroa ja investointien rahavirran kertymä viideltä viime vuodelta oli 2,2 milj. euroa (2024:2,6 milj. euroa). Laskennallinen lainanhoitokate on 3,5 (2024:1,9) eli hyvää tasoa.

Kuntakonsernin ylijäämäksi kertyi 428.640 euroa, kun vuoden 2024 ylijäämä oli 369.304 euroa. Vuosikatetta kertyi 739 euroa/asukas (2024:672). Vuosikate kattoi poistot 132 %. Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirran kertymä oli 0,7 milj. euroa ja laskennallinen lainanhoitokate parani (1,9). Taseen kumulatiivinen ylijäämä on 5,8 milj. euroa ja lainakanta 5,5 milj. euroa. Omavaraisuusaste on 70 % (2024: 64 %). Laskennallinen hoitokate on 2,3 (2024:1,5) eli lainanhoitokyky on hyvä. Konsernin lainat ja vastuut, euroa/asukas oli 3.006 (2024: 3.992). Konsernin taloudellinen tilanne on hyvä.

Investointiosan sitovat taloudelliset tavoitteet toteutuivat kohteittain tilinpäätöksen mukaan vuonna 2025 seuraavasti:

Investointiosa	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Investoinnit yhteensä	1 095 000	951 190	-143 810
Kiinteistöjen hankinta ja myynti	0	-4 200	-4 200
Kaavatiet, puistot ja muut yleiset alueet	245 000	218 439	-26 561
Kunnallistekniikka	165 000	143 909	-21 091
Kiinteistöt	150 000	83 738	-66 262
Biotermiinaali, netto	460 000	433 025	-26 975
Tekniset kalustohankinnat	75 000	76 279	1 279

Investointimenoja kertyi noin miljoona euroa. Investointimenot alitti sekä alkuperäisen että muutetun talousarvion. Lisämääräraha myönnettiin (11.6.2025 § 36) 130.000 euroa Kaavatiet, puisto ja muut yleiset alueet -taseryhmään.

Olennessa poikkeama toteutui kiinteistöinvestoinneissa, joissa toteutuma oli 56 %. Kokonaisuudessaan investoinnit toteutuivat 87 %.

Tarkastuslautakunta toteaa, että valtuuston asettamat sitovat taloudelliset tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet. Toimintakatetavoitteet ylittyvät teknistä toimialaa lukuun ottamatta. Pitkäaikaista lainaa ei nostettu ja lyhytaikainen laina maksettiin kokonaan pois. Tuloslaskelman sitovat tavoitteet toteutuivat suunniteltua merkittävästi paremmin. Investointibudjetti toteutui sitovaa tavoitetta pienempänä.

Talouden tilanne on vakaa ja tunnusluvut kehittyivät positiivisesti. Taloussuunnitelmassa 2026–2028 vuosikate riittää poistojen kattamiseen vuonna 2026. Suunnitelmakaudella velkaa on arvioitu nostettavaksi 1,0 milj. euroa.

3.2 Toiminnallisten tavoitteiden/talousarvion toteutuminen

3.2.1 Kuntastrategiasta johdettujen tavoitteet

Valtuusto hyväksyi kunnan uuden strategian vuosille 2022–2025 kokouksessaan 21.6.2022 § 62. Kuntastrategian päivittäminen toteutetaan alkuvuoden 2026 aikana.

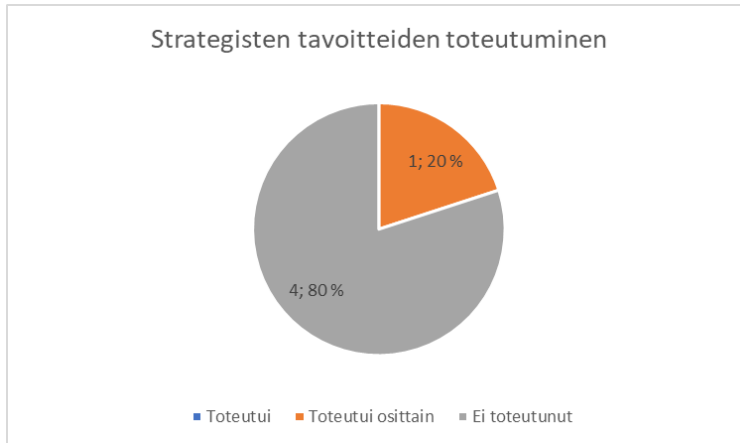
Tilinpäätöksessä hallitus on antanut selvitykset kunnan strategisten tavoitteiden toteutumisesta.

Strategian viisi kärkitavoitetta ovat seuraavat:

1. Olet lämpimästi tervetullut Puolangalle asumaan
2. Puolangan sotepalvelut ovat vailla vertaansa
3. Puolangan vihreää kultaa ovat bio- ja kiertotalous sekä maa- ja metsätalous
4. Uusi päiväkotito, laadukas yksilöllinen opetus ja pieni lukio kasvattavat tulevaisuuden tekijöitä
5. Uudet liikuntapaikat ja Paljakka ovat kunnan vetovoimatekijöitä.

Tavoitteiden toteutuminen

1) Olet lämpimästi tervetullut Puolangalle asumaan

Tavoitteet, jotka eivät toteutuneet

Puolanka on kunta, jonne on hyvä tulla ja siellä on hyvä olla

Tulos: Ei toteutunut. Tavoite: Työttömien määrä on pysynyt keskimäärin alle 14,5 % vuoden aikana. Työttömien määrä oli keskimäärin 16,7 %.

Monipaikkaisuuden edistäminen

Myönnetyt rakennusluvut (käyttötarkoituksen muutos)

Tulos: Ei toteutunut. Tavoite: Vapaa-ajan asunnoista on 5 muutettu vakituiksi asunnoiksi. Tilinpäätöksessä ei kerrottu, toteutuiko yksikään käyttötarkoituksen muutos.

Myytyjen tonttien määrä

Tulos: Ei toteutunut. Myytyjen tonttien määrä. Tontteja myytiin yksi, kun tavoite oli 5 kpl.

Kunta tarjoaa ihmisläheistä ja joustavaa asiakaspalvelua henkilökohtaisesti

Uudet digitaaliset palvelut.

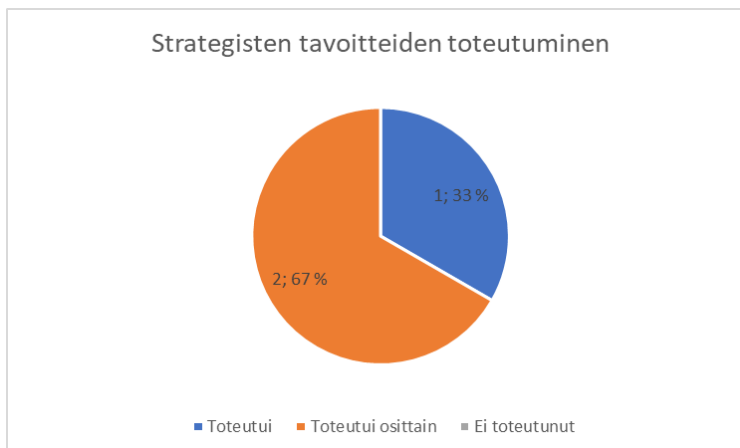
Tulos: Toteutui osittain. Tavoite: Vähintään kaksi uutta sähköistä palvelua. Yksi uusi palvelu otettiin käyttöön (KuntaNet- kaavakarttapalvelu)

Henkilöstö viihtyy Puolangan kunnalla töissä.

Henkilöstön viihtyvyys.

Tulos: Ei toteutunut. Tavoite: Henkilöstötyytyväisyyskysely toteutettu. Kyselyä ei toteutettu.

2) Kunnan sotepalvelut ovat vertaansa vailla

Tavoitteet, jotka eivät toteutuneet

Tavoitteista yksi toteutui ja kaksi osittain. Asiakastytyväisyys NPS 94 ei aivan saavuttanut tavoitetta 96. Hyvinvointikertomus on hyväksytty valtuustossa 3.6.2024. Hyvinvointisuunnitelma on vahvistettu valtuustossa 27.5.2025. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta ei raportoitu toimintakertomuksessa.

Sotkanet.fi -tilaston mukaan HYTE-kerroin on kehittynyt positiivisesti. HYTE-kerroin oli vuonna 2025 67/100 (2024:57 ja 2023:48), kun mm. Sotkamon kunnan HYTE-kerroin oli 69/100 ja Paltamon kunnan HYTE-kerroin oli 70/100. HYTE-kerroin tuottaa valtionosuuden lisäosaa 20,6 euroa/asukas (2024:17,8 euroa/asukas) eli noin 48.300 euroa.

TEA-viisari (www.teaviisari.fi) näyttää kunnan ja hyvinvointialueen terveydenedistämistyön suunnan. Puolangan TEA-viisarin kaikkien arvioitavien sektoreiden pistemäärän keskiarvo on 74, kun Kainuun maakunnan vastaava tunnusluku on 70 ja koko maan tunnusluku 72.

- 3) *Bio- ja kiertotalous sekä alkutuotanto tuovat uusiutuvaa energiaa ja tulevaisuuden turvaa kunnalle*

Tavoite, joka ei toteutunut

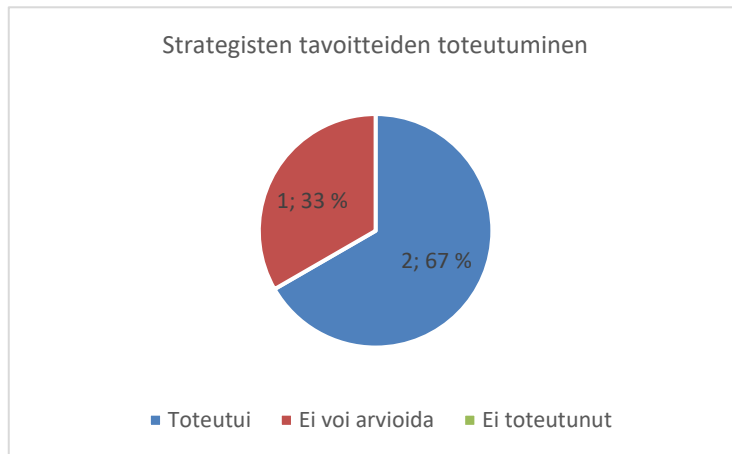
Bio- ja kiertotalouden toiminta vakiintuu ja kasvaa

Tulos: Tavoite ei toteutunut. Tavoite: Vähintään yksi uusi toimija mukana biokaasuliiketoiminnassa. Yhtään uutta toimijaa ei saatu biokaasuliiketoimintaan tai sen ympärille.

- 4) *Uusi päiväkotiki ja pieni lukio kasvattavat tulevaisuuden tekijöitä*

Tavoitteet toteutuivat. Lukiossa aloitti 15 opiskelijaa, kun tavoite oli 10. Varhaiskasvatuksen lapsimäärä (57) on kasvanut vuoden 2021 lapsimäärästä (48,9). Lapsimäärä on kuitenkin vähentynyt edellisestä vuodesta (58,3).

- 5) *Uudet liikuntapaikat ja Paljakka ovat kunnan vetovoimatekijöitä*

Tavoitteet, jotka eivät toteutuneet

Uusi liikuntahalli ja Honka Areena ovat kovassa käytössä

Tulos: Ei voi arvioida. Honka-Areenan käyttäjämäärät ovat kasvaneet 30 %. Käyttäjämäärä on raportoitu, mutta käyttäjämäärän muutosta ei raportoitu.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiasta johdetut tavoitteet ja toimenpiteet toteutuivat vain osittain. Tarkastuslautakunta toistaa ehdotuksensa tavoiteasetannan ja toteutumisen mittareiden kehittämistä vielä enemmän numeerisesti mitattavaan suuntaan. Esimerkiksi matkailijamäärän kehitystä on mahdollista arvioida numeerisin mittarein. Tarkastuslautakunta on huolissaan kunnan osuudesta matkailun kehitykseen.

Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa sekä asettamaan tavoitteet ja numeeriset mittarit. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen kehitystä mittaavat tunnusluvut ovat hyvää tasoa maakunnan ja koko maan tunnuslukuihin verrattuna.

3.2.2 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hallinto- ja elinvoimapaalvelut

Hallinto- ja elinvoimapaalveluiden toimintakatetavoite oli 2,5 milj. euroa ylittyi 0,3 milj. eurolla. Palvelualueista kunnanhallitus (210.000 euroa), yhteistoiminta (194.000 euroa) sekä elinkeinopaalvelut (12.000 euroa) ylittivät talousarvion. Poikkeamasta ei ole annettu selontekoa toimintakertomuksessa.

Työllisyyspalvelut siirtyivät 1.1.2025 alkaen kokonaan valtiolta kuntien vastuulle. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. Työmarkkinatuen kuntaosuus sekä vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle osittain tullut osuus peruspäivärahasta ja ansiosidonnaisesta työttömyyspäivärahasta aiheuttivat noin 478.000 euron menoerän vuonna 2025. Kuntaosuus vuonna 2024 oli 194.000 euroa. Työttömyysurvaetuksien laskentaperusteet muuttuivat 1.1.2025 alkaen, mikä nosti kuntien rahoitusosuutta merkittävästi. Vuoden 2025 alusta kuntien maksuosuus muuttui koskemaan jo 100 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatukea. Kuitenkin työttömien osuus työvoimasta (ka 16,7 %) on vähentynyt edellisestä vuodesta kahdella prosenttiyksiköllä.

Kertomusvuoden aikana tiivistettiin yhteistyötä työllisyysalueen yhteisten yrityspalvelujen asiantuntijoiden kanssa. Puolangalla aloitti seitsemän uutta yritystä vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimintakertomuksessa ei ole annettu selkoa olennaisista talousarviopoikkeamista. Tarkastuslautakunta esittää huolensa työmarkkinatuen kuntaosuuden maksun kasvusta, kun tukea maksetaan yli 100 päivää työttömänä olleista vuoden 2025 alusta lukien.

Sivistystoimiala

Toimintakertomuksessa on esitetty tilikauden toimintakuvaus laajasti toimintayksiköittäin. Esityksestä saa kattavan kuvan kertomusvuoden toiminnasta. Kertomusvuonna toteutettiin asiakastytyväisyyskysely uuden päiväkotin ja pienen lukion ”kasvattavat tulevaisuuden tekijöitä”. Kyselyn tulos oli 9,2 (asteikolla 1–10), kun tavoite oli 8. Kyselyn kattavuutta ja vastanneiden määrää ei kuitenkaan raportoitu.

Sivistystoimialalle on asetettu strategiasta johdetut toiminnalliset/laadulliset tavoitteet. Tavoitteita oli asetettu kaikkiaan kahdeksan, joista yksi tavoite ei toteutunut, yksi osittain ja yhden tulosta ei voitu arvioida. Kulttuuritapahtumien määrä 13 ei aivan päässyt tavoitteeseen (14). Kansalaisopiston opiskelijamäärä 307 ei saavuttanut tavoitetta 350. Lasten ja nuorten aineiston lainausmäärän kasvu oli 11,4 %, mutta kasvun määrällistä tavoitetta ei asetettu. Toimintakatetavoite ylittyi 230.000 eurolla (104,9 %).

Varhaiskasvatuksen piirissä oli syksyllä 2025 yhteensä 53 lasta (2024:66), joista esiopetuksessa oli 11 (2024:15). Varhaiskasvatuksen toimintakatetavoite 0,9 milj. euroa ylittyi 6.500 eurolla. Lasten kotihoidontuen kuntalisää maksettiin 23.240 euroa. Varhaiskasvatuspalveluiden kokonaisulkoistus jatkui sopimuksen mukaisesti toimintavuonna.

Perusopetuksen oppilasmäärä oli syksyllä 2025 yhteensä 153 oppilasta (2024:154). Oppilasmäärä on laskussa. Perusopetuksen toimintakatetavoite 2,5 milj. euroa ylittyi 275.000 eurolla. Selontekoa talousarvion ylittymisestä toimintakertomuksessa ei annettu.

Perusopetuksessa oli käynnissä kolme hanketta, joista Resurssiopettaja yhtenäiskouluun jatkuu vuoden 2027 loppuun. Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta saatiin erityisavustus Harrastamisen Suomen malli 2025.

Lukiokoulutuksen toimintakatetavoite ylittyi noin 10.000 eurolla. Lukiokoulutuksen oppilasmäärä oli 30 (2024:28). Vuonna 2025 lukion aloitti 15 opiskelijaa. Lukio-opinnot keskeytti kaikkiaan viisi opiskelijaa (2024:4), kun aiempina vuosina keskeyttäjiä on ollut yksi tai ei lainkaan.

Lukion oppilaille tarjottiin kausikortti kuntosalille ja Puolangan kansalaisopistoon. Henkilöautokorttiedulla vahvistetaan lukion vetovoimaisuutta. Syventävien kurssien toteuttamisessa tehdään yhteistyötä Paltamon ja Suomussalmen lukioiden kanssa. Jos ryhmäkoko jää alle kolme opiskelijaa, järjestetään opetus yhteistyölukion kautta. Valtionosuuden yksikköhinta vuonna 2025 oli 22.340 euroa ja oppilaskohtainen kustannus (netto) oli 14.740 euroa.

Kansalaisopiston toimintakatetavoite ylittyi noin 6.000 eurolla. Kansalaisopistossa opiskeli vuonna 2025 yhteensä 307 opiskelijaa eli 43 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Toteutunut tuntimäärä oli 3.971, kun valtionosuustuntimäärä oli 2.321 tuntia.

Nuorisotyön toimintakatetavoite alittui noin 29.000 eurolla ja liikuntatoimen toimintakate vajalla 10.000 eurolla. Nuorisotyön asiakaskäyntejä toteutui 4.492 (v. 2024: 4.879, 4500 v. 2023, 2851 v. 2022, 1044 v. 2021, 1343 v. 2020 ja 5000 v. 2019). Kävijämäärä vähentyi lähes 400 kävijällä edellisestä vuodesta. Lasten ja nuorten määrä (167) liikuntakerhoissa pysyi lähes edellisen vuoden tasossa. Kuntosalin käyntikerrat (5.000) kasvoivat merkittävästi edellisestä vuodesta (2.600). Kirjaston lainamäärä/asukas laski hieman edellisestä vuodesta, mutta asukaskohtainen käyntimäärä (12,3) lisääntyi merkittävästi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sivistystoimialan toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin, mutta toimintakatetavoite ylittyi 230.000 eurolla. Toimintatuotot toteutuivat suunniteltua paremmin ja toimintakulut ylitti talousarvion 268.000 eurolla. Tarkastuslautakunta suosittelee sitovien määrärahamuutostarpeiden käsittelyä hallintosäännön mukaisesti tilikauden aikana. Tarkastuslautakunta toteaa, että toiminnan raportointi on kattavaa ja samalla suosittaa raportoimaan olennaisien talousarviopoikkeamien syistä.

Myönteistä kehitystä tapahtui myös aloittavien lukiolaisten määrässä, mutta huolestuttavana pidetään lukion keskeyttäneiden poikkeuksellisen suurta määrää.

Tekninen toimiala

Toimintakertomuksessa on esitetty tilikauden toiminnan ja talouden toteutumisen selonteko toimintayksiköittäin.

Tekninen toimiala on asettanut strategiasta johdetut toiminnalliset/laadulliset tavoitteet vuodelle 2025. Valokuituverkkoa on rakennettu taajamaan pääosin. Ensimmäinen tuulivoimapuistokaava hyväksyttiin. Viiden rakennusluvan käyttötarkoituksen muutoksen myöntäminen ei toteutunut. Toimintakertomuksessa ei raportoitu, myönnettiinkö yhtään lupaa.

Teknisen toimialan toimintakatetavoite 1,0 milj. euroa alittui 256.000 eurolla. Toimintatuotot ylittivät talousarvion 396.000 eurolla ja toimintakulut 139.000 eurolla.

KuntaNet järjestelmään lisättiin kuntatekniikan kaavakartta-aineisto ja palvelu on kuntalaisten käytettävissä. Rakennuslupa-aineistoa digitoitiin vuoden aikana. Vesi- ja viemäriverkoston kartta-aineiston päivitys toteutettiin Paljakan alueella. Toimintakate ylitti tavoitteen yli kaksinkertaisesti.

Liikenneväylät ja yleiset alueet palveluiden toimintakatteeksi asetettiin 454.000 euroa, kun toteutuma oli 403.000 euroa. Kunnostustöitä tehtiin hiihtostadionin alueella. Urheilukentän juoksuradan päällysteen uusiminen saatiin päätökseen.

Tilapalvelun toimintakatetavoite ylittyi 27.000 eurolla. Toimintakatteeksi muodostui 662.000 euroa. Tyhjiin toimitiloihin tehtiin muutostöitä ja tilat saatiin paremmin kuntalaisten käyttöön. Tilojen pitkän tähtäimen suunnitelmia valmistui. Maa- ja metsätalouden toimintakatetavoite ylittyi 115.000 eurolla. Metsätalouden tuotto oli 258.000 euroa.

Vesi- ja lämpölaitosten ja muut myytävät palvelut yksikön toimintakatetavoite -0,8 milj. euroa alittui 81.000 eurolla. Vesi- ja viemärilaitosten (kirkonkylä ja Paljakka) tilikauden tappio yhteensä oli -45.000 euroa (2024:39.400). Paljakan vuosi oli tappiollinen -52.300 euroa. Vesi- ja viemärilaitosten

kirjanpito on asianmukaisesti eriytetty. Lämpölaitosten (kirkonkylä ja Paljakka) tulos osoitti tappiota -41.000 euroa (2024: -38.000). Vuosi 2023 oli myös tappiollinen -120.000 euroa. Tilinpäätösten yhteenvedot on esitetty toimintakertomuksessa.

Kirkonkylän vesi- ja viemärlaitoksen myyntituotot kattavat vielä käyttökustannukset. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 6.984 euroa (2024: 81.900 euroa) ja tulos ennen poistoja 51.500 euroa. Käyttökustannukset kasvoivat 37,4 % ja veden myyntitulot 0,9 % edellisestä vuodesta. Kulukehitys on muuttunut olennaisesti kahdesta edellisestä vuodesta. Toimintakertomuksessa ei ole annettu selontekoa olennaisesta kustannuskehityksen muutoksesta.

Paljakan osalta käyttökustannukset ovat 31.300 euroa myyntituottoja suuremmat. Lämpölaitoksista kirkonkylän osalta käyttökustannukset ovat 3.600 euroa ja Paljakan osalta 3.900 euroa myyntituloja suuremmat. Kirkonkylän vesi- ja viemärlaitosta lukuun ottamatta muut laitokset ovat tehneet tappiota kolmen viimeisen vuoden aikana. Myyntituotot ja käyttökulut sisältävät myös sisäiset erät.

Tarkastuslautakunta toteaa, että teknisen toimialan toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin ja toimintakatetavoite alitettiin 256.000 eurolla. KuntaNet-järjestelmään lisättiin kaava-aineisto ja palvelu saatiin kuntalaisten käyttöön.

Tarkastuslautakunta on huolissaan kolmen tappiollisen laitoksen tilanteesta. Tappiokierre on jatkunut useita vuosia. Myyntituotot eivät kata toiminnasta aiheutuneita käyttökustannuksia. Kirkonkylän vesi- ja viemärlaitoksen käyttökustannukset kasvoivat merkittävästi. Poistot tulivat kuitenkin katetuksi ja tulos oli vajaa 7.000 euroa voitollinen.

Tarkastuslautakunta suosittaa antamaan tilinpäätöksessä selonteon olennaisten talousarviopoitkeamien syistä.

3.2.3 Honkainfra Oy

Honkainfra Oy on kunnan 100 % omistama kaukolämpöliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö, joka tuottaa lämpöä kunnan omistamaan kaukolämpöverkoston. Yhtiön omistamalla kiinteistöllä toimii kunnan omistama jätevedenpuhdistamo ja kertomusvuonna valmistunut energiapuuterminaali. Yhtiön toiminta perustuu polttoainetoimittajien kanssa tehtyihin palvelusopimuksiin. Kunta vastaa lämpökeskuksen käyttö- ja hoitopalveluista sekä hallintopalveluista. Yrityksellä ei ole omaa henkilökuntaa.

Hankerahoituksella rakennettu biokaasulaitos siirtyi yhtiöittämissä kautta 1.5.2025 Honkainfra Oy:n omistukseen. Laitoksen tuotantokapasiteetti saatiin täyteen tuotantoon marraskuussa 2025 uusien käyttösovimusten saamisen myötä. Laitoksen noin 3,0 milj. euron laajennus tullaan toteuttamaan vuoden 2026 aikana. Hanke rahoitetaan lainarahalla ja yhtiö on saanut myönteisen rahoituspäätöksen julkisesta rahoituslähteestä. Yhtiöllä on omat vakuudet lainaa varten. Valtuuston 11.6.2025 tekemästä takauspäätöksestä on valitettu, joten sitä ei panna täytäntöön.

Honkainfra Oy:n liikevaihto oli 1,04 milj. euroa, joka oli 26.400 euroa parempi kuin vuonna 2024. Kaukolämpöä tuotettiin verkkoon 13.480 MWh. Puupolttoaineen osuus raaka-aineista oli 93,2 % (2024: 91,6 %). Yhtiön tulos oli tappiollinen ennen tilinpäätössiirtoja -43.400 euroa. Tappiota selittää biokaasulaitoksen haltuunotto ja toiminnan käynnistyminen loppuvuodesta.

Vuoden 2025 talousarviossa yhtiölle asetettiin tavoitteita vuosille 2025–2028. Tavoitteet sijoittuvat lähinnä tuleville vuosille mm. biokaasulaitosinvestointiin ja sen kapasiteettiin. Kunnan yhtenä strategisenä tavoitteena oli bio- ja kiertotalouden toiminnan vakiintuminen ja kasvu. Laitoksen tuotantotavoitteena oli käsitellä raaka-ainetta 2000 tonnia ja tuotanto 1,5 GWh. Tuotantomäärää ei raportoitu.

4 KUNNAN SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty. Puolangan kunnassa on hyväksytty vuonna 2019 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus. Kunnanhallitus valtuutti ohjeen hyväksymisen yhteydessä (18.3.2019 § 37) pormestarin hyväksymään ohjeeseen sellaiset vähäiset korjaukset ja täsmennykset, jotka ovat tarpeellisia sen ajan tasalla pitämiseksi. Ohjeistus on ajantasaisesti 24.10.2024. Toimintakertomuksen selonteon mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta ei ole tullut esiin merkittäviä riskejä.

Riskienhallinnan selonteossa todetaan merkittävimmän toiminnallisen riskin kohdentuvan henkilöstöön ja erityisesti avainhenkilöstöön. Tiedon ja osaamisen siirtämiseen ei jää aikaa, jos työntekijä jää pois työstä nopealla aikataululla. Riskiin on varauduttu jakamalla tietoa useammalle henkilölle ja nimeämällä varahenkilöt. Tietojärjestelmän toimintahäiriöihin ja mahdollisiin väärinkäytöksiin on varauduttu.

Strategisena riskinä tunnistettiin yleinen globaali taloustilanne, joka vaikuttaa työllisyyteen ja sitä kautta kunnan tulokehitykseen. Ikärakenteen muutos lisää sosiaali- ja terveystalouden kysyntää. Samaan aikaan työvoiman saatavuusongelman kanssa on korkea työttömyys. Kunta edistää toimillaan esimerkiksi energiainvestoijien ja matkailutoimijoiden sijoittumista paikkakunnalle.

Kunnan taloudellinen tilanne on vakaa. Vuonna 2025 toteutetut investoinnit toteutettiin kassavaroilla eli uutta lainaa ei nostettu. Tulevien vuosien investoinnit jouduttaneen rahoittamaan lainarahalla. Investointeja toteutetaan myös kunnan elinvoiman ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Samaan aikaan on hallittava käyttötalouden menokehitystä. Rahoitusriskinä on kunnan velkaantuminen ja korkotason nousu. Riskiin on varauduttu siten, että 80 % lainoista on kiinteäkorkoisia ja kunnan talous pidetään vakaana sekä toimintavuodet riittävän ylijäämäisinä.

Puolangan kunnalla on Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa keskeneräinen eläkevastuumaksuihin liittyvä riita-asia, joka koskee Kainuun sairaanhoitopiirin ja sitä edeltävien kuntayhtymien ennen vuotta 2005 kertyneitä eläkemenoperusteisia maksuja. Asiaan ei liity enää taloudellista riskiä. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti kunnalla on oikeus saada jatkossa hallinto-oikeuden määrittämä korvaus liikaa maksetuista eristä.

Vakuutus sopimukset on kilpailutettu ja käydään läpi vuosittain kunnan vakuutusmeklarin kanssa. Kunnan vahinkoriskit koostuvat kiinteistöihin kohdistuvista vahinkotapahtumista sekä henkilöstön, oppilaiden tai asiakkaiden tapaturmista. Riskeihin on varauduttu pitämällä vakuutukset, turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja tarkastukset ajan tasalla.

Kunnalla on kattava vakuutusturva vahinkoriskien realisoitumisen varalta. Kunnan vakuutukset ovat Pohjolassa ja vakuutusmeklari Novum Oy:stä. Kunnan työntekijöiden ryhmähenkivakuutus on Kevassa. Kunnanhallitus seuraa lautakuntien työskentelyä pöytäkirjojen välityksellä. Pormestarin ja hallinto- ja elinvoimapalveluiden viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ovat nähtävillä kunnanhallituksessa, sivistystoimialan viranhaltijapäätökset sivistyslautakunnassa sekä teknisen toimialan viranhaltijapäätökset teknisessä lautakunnassa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sisäisen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu riittävässä laajuudessa.

Tarkastuslautakunta korostaa ennakoivan ja suunnitelmallisen taloudenhoidon tärkeyttä muuttuvassa toimintaympäristössä.

5 HENKILÖSTÖ

Puolangan kunnan henkilöstömäärä 31.12.2025 oli yhteensä 83 (2024:85) henkilöä. TE-palveluiden uudistuksen myötä kunnan työllisyyspalveluihin siirtyi kaksi työntekijää. Henkilöstöstä 60 (2024:62) työskenteli vakituudessa palvelussuhteessa ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 23 henkilöä (2024:20). Määräaikaisuuden syynä oli projektityö, viran väliaikainen hoitaminen tai lukuvuosiperusteinen työ. Henkilöstö jakautui toimialoittain seuraavasti: Hallinto- ja elinvoimapalvelu 18 (18), sivistystoimiala 44 (42) ja tekninen toimiala 21 (25).

Kunnan henkilöstömenot vuonna 2025 olivat 4,73 milj. euroa (2024:4,58 milj. euroa ja 2023:4,41 milj. euroa). Henkilöstökulut eivät ole suoraan vertailukelpoisia edellisiin vuosiin työllisyyspalveluiden henkilöstön lisäyksen myötä. Vuoden aikana vanhuuseläkkeelle siirtyi yksi työntekijä (2024:5). Kevan enusteen mukaan vuosina 2026–2029 aikana eläkkeelle siirtyy 17 työntekijää.

Vuonna 2025 kirjattiin yhteensä 158 koulutuspäivää (2024:166), mikä on keskimäärin 1,9 päivää/työntekijä (2024:2,0).

Sairauspoissaolopäiviä oli 1233 kalenteripäivää (2024:1697, 19,9) eli 14,9 pv/henkilö, mikä on 27 % vähemmän kuin vuonna 2024. Sairauspoissaoloja vuonna 2023 kertyi 19,2 päivää/työntekijä. Sairauspoissaolojen määrä väheni olennaisesti kahdesta edellisestä vuodesta. Pienessä työyhteisössä muutamat yksittäiset pitkät sairauslomat vaikuttavat merkittävästi niin kokonaismäärään kuin poissaolopäivien keskiarvoon. Sairauspoissaolojen syistä ei raportoitu. Sairauspoissaolojen laskennallinen kustannus (EKK: arvio 370 euroa/poissaolopäivä) on noin 456.000 euroa (2024: 628.000 euroa).

Vuonna 2025 sattui kuusi työtapaturmaa eli kaksi työtapaturmaa enemmän kuten vuonna 2024. Henkilöstöraportissa ei kerrottu työtapaturmien syitä.

Henkilöstön työhyvinvointikysely toteutetaan 2–3 vuoden välein. Laajempi seurantakysely toteutetaan alkuvuodesta 2026. Henkilöstön työhyvinvointia ja työssäjaksamista tuetaan mm. henkilöstöeduin, jotka ovat: ePassi (kulttuuri/liikunta/virkistys) 150 euroa/vuosi/työntekijä, työsuohdepolkupyörä, tuettu lounashinta sekä esim. kesäteatteriliput sekä virkistyspäivä.

Kunta on laatinut etätöohjeen, jonka mukaan etätö on mahdollista osassa työtehtäviä. Kuntalaisten palvelemiseksi säilytetään riittävät lähipalvelut sekä tarjotaan monipuoliset digipalvelut kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille.

Puolangan kunnassa on käytössä varhaisen tuen toimintamalli, jonka tavoitteena on auttaa erityisesti esimiehiä tunnistamaan aikaisessa vaiheessa työkyvyn heikkeneminen. Työntekijän auttaminen mahdollisimman varhain tilanteessa, jossa työn sujumisessa ja työkyvyssä ilmenee ongelmia, vähentää sairauspoissaoloja ja niiden aiheuttamia kustannuksia sekä lisää työhyvinvointia ja tuloksellisuutta. Esihenkilöiden tehtävänä on ottaa asia puheeksi ja toimia suunnitelmallisesti tilanteen parantamiseksi. Myös työterveyshuollon tehtäviin kuuluu työkyvyn ongelmiin puuttuminen varhaisessa vaiheessa.

Tarkastuslautakunta huomioi sairauspoissaolojen määrän olennaisen vähenemisen. Sairauspoissaolojen määrä väheni 27 % edellisestä vuodesta ja laskennallisia sairauspoissaolokustannuksia säästy 172.000 euroa vuoteen 2024 verrattuna. Tarkastuslautakunta suosittaa raportoimaan sairauspoissaolojen sekä työtapaturmien syistä henkilöstöraportissa.

Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan työhyvinvointityötä ja tukemaan työssäoloa varhaisen puuttumisen keinoin sekä toteuttamaan työhyvinvointikyselyn vuosittain.

Tarkastuslautakunta kannustaa asettamaan tavoitteeksi ei yhtään työtapaturmaa.

6 YHTEENVETO

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan toiminta on ollut kokonaisuutena valtuuston asettamien tavoitteiden mukaista. **Arviointikertomuksessa on lihavoituna esitetty nostoja, joita lautakunta erityisesti korostaa.**

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan ehdotukseen tilinpäätöksen 2025 hyväksymisestä ja esitykseen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille vuodelta 2025.

Tarkastuslautakunta esittää kiitoksensa henkilökunnalle hyvästä yhteistyöstä ja työstä kunnan asukkaiden hyväksi.

Puolangalla 22. toukokuuta 2026

Juho Seppänen
Juho Seppänen
varapuheenjohtaja

Anna Hurnasti
Anna Hurnasti
jäsen

Heikki Väyrynen
Heikki Väyrynen
varajäsen

Leena Heikkilä
Leena Heikkilä
varajäsen